

Gedrags- en opvoedingsproblemen

- Docenten:* dr. T. Roggen (coörd.), dr. J.Y. Drost, A. Overwijk Msc., dr. S. van Oijen, drs. M. ter Huizen (en een gastdocent o.v.)
- Doel:* Het eerste doel van dit vak is de kennisname van wetenschappelijke begrippen en definities bij gedrags- en opvoedingsproblemen en de wijze waarop deze in de praktijk worden gebruikt om opvoedingsproblemen op te lossen.
Het tweede doel is de nadere kennisname van de structuur (het beleid) en de doelgroepen van de jeugdzorg in Nederland.
Een derde doel is: Kennisname van de aard van orthopedagogische diagnostiek en interventies in de verschillende werkvelden van Jeugdzorg: preventie, (intensieve) ambulante zorg, pleegzorg en residentiële zorg.
- De cursus beoogt inzicht en actuele kennis te bieden m.b.t. de vraag welke diagnostiek en interventies voor jeugdigen met ernstige gedrags- en opvoedingsproblemen in het veld van de jeugdzorg werkzaam zijn, welke factoren van invloed zijn op de kwaliteit en effectiviteit van de orthopedagogische hulpverlening en welke manieren van onderzoek gefundeerde kennis leveren over de kwaliteit en effectiviteit van interventies. Doel is het rationeel gefundeerde beslissingen kunnen nemen over interventies in relatie tot de problematiek.
- Inhoud:* Er wordt aandacht besteed aan empirische en theoretisch gefundeerde modellen van interventies in de werkvelden van de jeugdzorg
In de colleges en literatuurkeuze ligt de nadruk op evidence-based en practice-based modellen. Er wordt o.a. aandacht geschonken aan zgn. good practices, algemeen en specifiek werkzame factoren bij de behandeling van gedragsproblemen. De keuze voor een interventie is doorgaans een afweging van voor- en tegenargumenten waarin het beoogde effect een groot gewicht moet hebben.
In de colleges wordt aandacht besteed aan:
Jeugdzorg: transitie en beleid, diagnostiek in de praktijk, visie op jeugd en gedragsproblemen, residentiële zorg, criminaliteit, sociale competentiemodel.
Kwaliteit & effectiviteit onderzoek, evidence based behandelmodellen.
Pleegzorg, oplossingsgericht werken, psychopathologie.
- Registerpunten:* 15,9
- Onderwijsvorm:* hoorcollege, zelfstudie
- Toetsvorm:* schriftelijk tentamen (meerkeuze)
- Literatuur:*
- Van Yperen, T., & Veerman, J.W. (2008). *Zicht op effectiviteit. Handboek voor praktijkgestuurd effectonderzoek in de jeugdzorg. Delft: Eburon.* (ISBN: 9789059722521), € 29,90 Hoofdstuk 1 t/m 6, 13 (137 pag.) Reeds in bezit.
  - Van Yperen, T. (Red.) (2010). *55 vragen over effectiviteit. Antwoorden voor de jeugdzorg.* Utrecht: NJI. (Pag. 7-68) <http://www.nji.nl/nl/Publicaties/55-Vragen-over-effectiviteit>
  - Van Rooijen-Mutsaers, K. (2013). *Wat werkt bij jeugdigen met angststoornissen.* Utrecht: NJI

http://www.nji.nl/nl/%28311053%29-nji-dossierDownloads-WatWerkt_Angststoornissen.pdf (23 pag.)

- De Lange, M., Matthys, W., Foolen, N., Addink, A., Oudhof, M. & K. Vermeij. (2013). Richtlijn ernstige gedragsproblemen. Utrecht: NJi, NIP, NVO, NVMW (inclusief werkkaarten). P. 9-62 (+werkkaarten 12 p.)
- Knorth, E.J., Grietens, H., & van Oijen, S. (Red.) (2012), *Weten door te meten in de pleegzorg. Orthopedagogiek: Onderzoek en Praktijk, 51, 1-96 (special issue). (aan te kopen bij Hans Knot)*, € 10,00
- Bosmans, G., Claes, L., Bijttebier, P. & Noens, I. (red.) (2014), : *Diagnostiek bij kinderen, jongeren & gezinnen. Leuven/Den Haag: Acco* (ISBN: 9789033493195), Hieruit: Deel 2: *Ontwikkeling in context* € 20,00 150 p.
- Drost, J.Y. en Hoogterp, E. (2015): *Van boefje tot crimineel*. Leeuwarden: Reik (te downloaden als PDF) 80 pp.
- Richtlijnen NJI Multiprobleemgezinnen (2015): http://www.richtlijnenjeugdhulp.nl/wpcontent/uploads/2015/06/Complete_Richtlijn_Multiprobleemgezinnen.pdf (te downloaden of bestellen) 62 p.
- Nader te bepalen gedeelten uit Van der Ploeg, J.D. (2015) *Kijk op de Nederlandse jeugd*. Antwerpen/Apeldoorn, Garant , 200 pp. € 24,90 ISBN 9789044132557
- Collegestof en hand-outs

Aanbevolen literatuur

- Clarijs, R. (2014) *Jeugdhulp en jeugdbeleid. Lokale zorg voor kinderen na 2015* (ISBN: 9789088502248), € 29,90
- Grietens, H. (2011), *Kleine stemmen, grote verhalen!?! Over pleegkinderen in orthopedagogisch onderzoek*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant. (aan te kopen bij Hans Knot) (ISBN: 9789044128321), € 10,00
- Ten Broeke, E., Korrelboom, K., & Verbraak, M. (2009), *Praktijkboek geïntegreerde cognitieve gedragstherapie. Protocollaire behandelingen op maat*. (ISBN: 9789046901335), € 49,50
- Multidisciplinaire Richtlijn. *Depressie bij Jeugd*. Addendum. (2009)
http://www.ggzrichtlijnen.nl/index.php?pagina=/richtlijn/ite m/pagina.php&richtlijn_id=85[pdf bestand kan worden gedownload]

Periode

week 5 – 14 2017